

بررسی رابطه هوش هیجانی و موفقیت مدیران آموزشی دانشگاه علوم پزشکی گلستان

عین‌الله ملایی^{*} (M.Sc.), لادن هروی^۲ (M.Sc.), رضا افتخارالدین^۳ (M.Sc.), حمید آسایش^۴ (M.Sc.)

۱- دانشگاه علوم پزشکی گلستان- مرکز تحقیقات پرستاری- استادیار. ۲- دانشگاه علوم پزشکی گلستان- کارشناس ارشد مدیریت MBA. ۳- دانشکده پرستاری و مامایی- مریب.

تاریخ دریافت: ۱۳۸۹/۵/۹، تاریخ پذیرش: ۱۳۹۰/۲/۱۹

چکیده

مقصمه: هوش هیجانی حدیدترین تحول در زمینه ارتباط میان تفکر و هیجان است و تأثیرات به سزایی در موفقیت دارد. هدف از انجام این مطالعه، بررسی ارتباط بین هوش هیجانی و موفقیت مدیران آموزشی می‌باشد.

مواد و روش‌ها: جامعه آماری در این تحقیق کلیه مدیران آموزشی دانشگاه علوم پزشکی گلستان به تعداد ۹۶ نفر (۴۵ نفر زن و ۵۱ نفر مرد) بوده است که به روش سرشماری اطلاعات در سال ۱۳۸۷ جمع‌آوری شد. ابزار جمع‌آوری اطلاعات، پرسشنامه‌های دموگرافیک، هوش هیجانی شرینگ و موفقیت بود. رابطه بین میزان هوش هیجانی و میزان موفقیت با استفاده از آزمون ضریب همبستگی اسپیرمن بررسی شد.

نتایج: نتایج نشان داد میانگین هوش هیجانی مدیران موفق ۹۸/۷ و میانگین هوش هیجانی مدیران ناموفق ۷۶/۷ بوده است. ضریب همبستگی اسپیرمن بین هوش هیجانی و موفقیت مدیران ۰/۷۱ بوده است که بیان کننده رابطه مستقیم بین هوش هیجانی و موفقیت می‌باشد ($P < 0.01$).

نتیجه گیری: با توجه به نتایج حاصل از این تحقیق مبنی بر وجود رابطه مستقیم بین هوش هیجانی مدیران و موفقیت آنان، به برنامه‌ریزان پیشنهاد می‌گردد به منظور بهره‌گیری بیشتر از توان مدیریتی مدیران سازمان‌ها، نسبت به برگزاری کارگاه‌هایی در جهت افزایش هوش هیجانی آنان، اقدام کنند.

واژه‌های کلیدی: هوش هیجانی، موفقیت مدیران، گلستان.

Original Article

Knowledge & Health 2012;6(4):20-24

Relationship between Emotional Intelligence and the Success of Educational Managers at Golestan University of Medical Sciences

Einolah Mollaei^{1*}, Ladan Heravi², Reza Eftekharaldyn², Hamid Asayesh³

1- Assistant Professor, Nursing Research Center, Golestan University of Medical Sciences, Gorgan, Iran. 2- M.Sc., in MBA, Golestan University of Medical Sciences, Gorgan, Iran. 3- Faculty Member, School of Nursing & Midwifery, Qom University of Medical Sciences, Qom, Iran.

Abstract:

Introduction: Emotional intelligence is a new evolution in the field of thought – excitement relationship, which has a major effect on the success of managers. Therefore, the aim of this study was to assess the relationship between emotional intelligence and the success of educational managers at Golestan University of medical sciences.

Methods: This study was conducted with all ($n=96$) educational managers (45 females and 51 males) at Golestan University of Medical Sciences who were selected through census method in 2009. Data collection tools included a demographic data questionnaire, Shring Emotional Intelligence Scale and a success questionnaire. Relationship between emotional intelligence of the educational managers and their success rate was analyzed by spearman correlation coefficient.

Results: The findings showed that mean emotional intelligence of successful and unsuccessful managers were 98.74 and 76.74 respectively. The spearman correlation coefficient between emotional intelligence and success of managers was 0.71 which indicates a direct relationship between emotional intelligence and success ($P < 0.001$).

Conclusion: With regard to the direct relationship between emotional intelligence of managers and their success demonstrated in this study, organizing some workshops on emotional intelligence are suggested to improve the capabilities of organizational managers.

Keywords: Emotional intelligence, Successful managers, Golestan.

Conflict of Interest: No

Received: 31 July 2010

Accepted: 9 May 2011

*Corresponding author: E. Mollaei, Email: Mollaei@goums.ac.ir

گلمن که از نظریه پردازان مدل مختلف هوش هیجانی است، عقیده دارد هوش هیجانی هم شامل عناصر درونی است و هم بیرونی. او مفهوم هوش هیجانی را در ۵ حوزه قرار می‌دهد: ۱- آگاهی از هیجانات خود؛ ۲- کنترل هیجانات؛ ۳- خود انگیختگی؛ ۴- تشخیص هیجانات در دیگران؛ ۵- کنترل (۵). رابطه هوش هیجانی و اثربخشی مدیران نیز از اهمیت خاصی برخوردار است. برخی از مدیران به خاطر رابطه ضعیف خود با دیگران قادر نیستند بازخورد دریافت کنند و به بازخوردها پاسخ درست بدهنند. مدیران اثربخش و موفق تقریباً در تمام جنبه‌ها با این مدیران متفاوت هستند. آنان نقش رهبر را ایفا می‌کنند. بنابراین نظر گلمن رهبر قوی و مؤثر کسی است که الهام‌بخش است، انگیزه ایجاد می‌کند و تعهد به وجودمی‌آورد، قابلیت‌های هوش هیجانی خود را به طور پیوسته تقویت می‌کند و با توجه به نیاز، سبک‌های رهبری خود را تغییر می‌دهد. مدیران موفق برانگیزانندۀ‌های خوبی هستند. در یک کلام، مدیران موفق بر ارتقای هوش عاطفی و پرورش قابلیت‌های عاطفی تأکید دارند (۶). تفاوت مدیر اثربخش و ناموفق در ارتباطات آن‌ها تجلی می‌یابد. مدیران اثربخش با هوش عاطفی بالای خود در ارتباطات بسیار موفق‌تر از دیگر مدیران عمل می‌کنند و این امر را به خوبی به اثبات می‌رسانند که مدیری که هوش عقلی (IQ) بالایی دارد، نمی‌تواند تنها با اتکا بر هوش عقلی خوب خود رهبری کند، بلکه مدیری اثربخش است که شنونده و سخنگوی خوبی باشد، رابطه پایدار و مشبت با دیگران برقرار سازد (۷). احساسات خود و دیگران را به خوبی درک کند و در ارتباطات خود به درستی عکس العمل نشان دهد. بنابراین، این مهم را می‌توان چنین بیان کرد که مدیر اثربخش، قابلیت عاطفی بالایی دارد و در تصمیم‌گیری بر عناصر عاطفی تأکید می‌کند. او به خوبی می‌داند زمانی رهبری اثربخش است که به کارکنان خود به عنوان یک انسان توجه کند و همواره با برقراری رابطه اثربخش و سازنده در صدد رشد و پرورش کارکنان خود برآید (۶).

مواد و روش‌ها

در این مطالعه بررسی رابطه بین هوش هیجانی و ارتباط آن با موفقیت مدیران آموزشی دانشگاه علوم پزشکی گرگان می‌باشد. نتایج این مطالعه می‌تواند به برنامه‌ریزان کمک کند بهمنظور بهره‌گیری بیشتر از توان مدیریتی مدیران سازمان‌ها، نسبت به برگزاری کارگاه‌هایی در جهت افزایش هوش هیجانی آنان اقدام کنند.

ابزار جمع‌آوری اطلاعات، پرسش‌نامه‌های دموگرافیک، هوش هیجانی شرینگ و موفقیت می‌باشد. پرسش‌نامه هوش هیجانی شرینگ استاندارد بوده و در داخل کشور اعتباریابی شده است (۸).

مقدمه

مفهوم هوش هیجانی دریچه جدیدی را در علم روانشناسی گشود. از سال ۱۹۷۰ تحقیقات وسیعی در این زمینه آغاز گشت تا آنکه واژه «هوش هیجانی» به عنوان اصطلاحی جدید حتی در دایره المعارف آکسفورد نیز آورده شد. اصطلاح هوش هیجانی برای نخستین بار در مجموعه مقالات دانشگاهی جان مایر و پیتر سالوی (۱۹۹۰-۱۹۹۳) (۹) هویدا شد. سپس دانیل گلمن (۱۹۹۵) با انتشار کتاب «هوش هیجانی: چرا هوش هیجانی مهم‌تر از هوش عمومی است» مقام پرفروش‌ترین کتاب سال را به خود اختصاص داد. بدین ترتیب، هوش هیجانی از آن تاریخ، واژه فرآیند در محافل عمومی و علمی گشت (۱).

هوش هیجانی به شناخت فرد از خویش و دیگران، ارتباط بین فردی، سازگاری و انطباق با محیط در جهت ارضای نیاز خود و انتظارات اجتماعی، وابسته است و به عبارتی، با هوش هیجانی فرد با مسائل فردی و اجتماعی روزمره سروکار دارد، در حالی که هوش شناختی در برنامه‌ریزی درازمدت و اهداف کلی فرد دخیل است. هوش هیجانی پیش‌بینی‌کننده موفقیت فرد در زندگی است؛ چراکه نشان‌دهنده عملکرد فرد در موقعیت‌های اضطراری است (۲).

نگاهی به زندگی انسان‌ها نشان می‌دهد که تنها بهره هوشی، نشان‌دهنده موفقیت فرد در زندگی نیست. در واقع بهره هوشی (Intelligence Quotient) نمی‌تواند پیش‌بینی کند که فرد در فراز و نشیب‌های زندگی چه واکنشی نشان می‌دهد، در مقاطع مختلف چگونه تصمیم‌گیری می‌کند، اطلاعات اجتماعی او در چه حدی است و به طور کلی نمی‌توان گفت بهره هوشی بالا تضمین‌کننده موفقیت، رفاه، موقعیت اجتماعی مناسب و احساس رضایت فرد از زندگی است. در حالی که هوش هیجانی توانمندی تاکتیکی (عملکرد فردی) است، هوش هیجانی یک هوش شناختی قابلیت استراتژیک (درازمدت) است. هوش هیجانی یک توانایی عالی است که مشخص می‌کند چگونه می‌توانیم از سایر مهارت‌های خود از جمله بهره هوشی به بهترین صورت استفاده کنیم (۳). موفقیت در زندگی بسته به این است که فرد بتواند به تجارب هیجانی خود و دیگران بیندیشد و متقابلاً قادر باشد به استدلال‌هایی که عقل در مرور یک شخص یا یک موقعیت ترسیم می‌کند پاسخ‌های هیجانی سازش‌یافته‌ای بدهد. افراد در این مهارت‌ها باهم متفاوت‌اند، دیگر افراد در توانایی تشخیص احساسات خود و دیگران، نظم بخشیدن به آن‌ها و توانایی استفاده از اطلاعات هیجانی برای برانگیختن یک رفتار سازش‌یافته باهم تفاوت دارند. این توانایی‌ها در چارچوبی به نام هوش هیجانی سازمان یافته‌اند. هوش هیجانی نماینده توانایی تشخیص، ارزیابی و بیان هیجان‌ها به نحو صحیح و سازگارانه می‌باشد (۴).

می باشدند. در مدیران ناموفق به ترتیب، ۴۷/۸٪ دارای هوش هیجانی متوسط، ۳۴/۸٪ هوش هیجانی کم، ۸/۷٪ دارای هوش هیجانی خوب و ۷/۸٪ دارای هوش هیجانی عالی بودند.

میانگین رتبه هوش هیجانی در زنان $۲۴/۹۴ \pm ۴۳/۰$ و در مردان $۲۹/۵۷ \pm ۵۳/۳$ بوده است که براساس آزمون من ویتنی تفاوت معناداری بین جنسیت و هوش هیجانی وجود ندارد ($P=0.069$).

جدول ۱- میانگین هوش هیجانی در دو گروه مدیران موفق و ناموفق و رابطه آن با نمره موقفيت

گروه	تعداد	میانگین هوش هیجانی	انحراف میانگین هوش هیجانی	ضریب همبستگی اسپیرمن
مدیران موفق	۵۰	۹۸/۷	۱۸/۱	-۰/۷۱
مدیران ناموفق	۴۶	۷۶/۷	۱۷/۲	
جمع	۹۶	۸۸/۲	۲۰/۸	

ضریب همبستگی اسپیرمن بین هوش هیجانی و سن مدیران ۰-۲۱ گزارش شده است که بیان کننده رابطه معکوس بین هوش هیجانی و سن می باشد ($P=0.035$).

میانگین رتبه هوش هیجانی در مجردها $۲۴/۲۷ \pm ۴۰/۰$ و در متاهلین $۲۸/۲۵ \pm ۴۹/۷$ می باشد که براساس آزمون من ویتنی تفاوت معناداری بین وضعیت تأهل و هوش هیجانی وجود ندارد ($P=0.261$).

از نظر سطح تحصیلات، میانگین رتبه هوش هیجانی در مدیران کارشناس $۲۵/۶۶ \pm ۲۵/۱$ در کارشناس ارشد $۴۳/۹ \pm ۲۷/۷۶$ ، در پژوهشکار $۳۲/۷۳ \pm ۵۵/۷$ و در مدیران با مدرک دکتری تخصصی $۴۸/۳ \pm ۳۳/۸۴$ می باشد که آزمون کروکسکال والیس تفاوت معناداری را بین وضعیت تحصیلی و هوش هیجانی نشان نمی دهد ($P=0.547$). میانگین رتبه هوش هیجانی در مدیران ستادی $۲۵/۲۲ \pm ۴۲/۸$ و در مدیران صف $۲۸/۶۴ \pm ۵۰/۵$ می باشد که آزمون من ویتنی تفاوت معناداری بین محل کار و هوش هیجانی نشان نداد ($P=0.22$) و بین هوش هیجانی با سابقه مدیریتی نیز براساس ضریب همبستگی اسپیرمن رابطه معنادار آماری مشاهده نشد ($P=0.11$).

بحث

نتایج مطالعه ما نشان می دهد میانگین هوش هیجانی در مدیران موفق $۹۸/۷ \pm ۱۸/۱$ و میانگین هوش هیجانی مدیران ناموفق $۷۶/۷ \pm ۷۶/۷$ می باشد. همچنین بین نمره هوش هیجانی و نمره موقفيت مدیران، همبستگی مستقیم مشاهده شده است. تجزیه و تحلیل داده های حاصل از پژوهش آقایی و همکاران در سال ۱۳۸۵ تحت عنوان "رابطه هوش هیجانی با موقفيت ورزشی در ورزشکاران حرفه ای و نیمه حرفه ای" نشان داد که بین نمرات کلی هوش هیجانی و موقفيت ورزشی ورزشکاران همبستگی مثبت و معناداری وجود دارد و هوش

پرسشنامه هوش هیجانی سیر یا شیرینگ دارای ۳۳ سؤال با مقیاس لیکرت درجه ای می باشد و ۵ مؤلفه اصلی خودانگیزی، خودآگاهی، خودکنترلی، همدلی و مهارت اجتماعی دارد. برخی از سؤالات به صورت مثبت و برخی نیز منفی نمره گذاری می شوند. حداقل نمره ۳۳ و حداکثر ۱۶۵ بوده است. تقسیم بندی هوش هیجانی بدین گونه بوده است که نمره ۹۹-۱۳۲ عالی، نمره ۶۶-۹۹ متوسط و نمره ۳۳-۶۵ خوب، نمره ۱۳۱-۱۶۵ میانگین رتبه هوش هیجانی کم در نظر گرفته شد. در این پژوهش نیز پس از کسب اعتبار محتوایی، ضرایب پایابی آن با استفاده از الگای کرونباخ $۰.۸۳/۲$ ٪ گزارش شده است. پرسشنامه سنجش موقفيت نیز دارای آیتم های: آموزش، تصمیم گیری، نقش مشارکت کارکنان و اهداف سازمان بوده که حداقل صفر و حداکثر ۳۵ امتیاز داشته است. Cut off برای موفق و ناموفق بودن، ۵۰ ٪ امتیاز کسب شده در نظر گرفته شد (۸).

داده ها پس از جمع آوری، وارد نرم افزار SPSS شد. داده های کمی به صورت میانگین و انحراف معیار ارائه شده است. با آزمون ضریب همبستگی اسپیرمن، رابطه بین هوش هیجانی مدیران و میزان موقفيت آنان سنجیده شد و با آزمون های ناپارامتریک من ویتنی و کروکسکال والیس ارتباط بین هوش هیجانی و متغیرهای دموگرافیک تجزیه و تحلیل گردید.

نتایج

نتایج نشان می دهد $۴۶/۹$ ٪ شرکت کنندگان زن و $۵۳/۱$ ٪ مرد بوده اند. $۱۲/۵$ ٪ آنان مجرد و $۸۷/۵$ ٪ متاهل بوده اند. از نظر سطح تحصیلات بیشترین شرکت کنندگان $۴۱/۷$ ٪ دارای مدرک فوق لیسانس؛ $۱۱/۵$ ٪ لیسانس؛ $۱۱/۵$ ٪ دکتری تخصصی و $۳/۶$ ٪ پژوهشکار بوده اند. از لحاظ محل کار $۲۷/۱$ ٪ مدیران ستادی و $۷/۲۹$ ٪ مدیران صفتی بوده اند. میانگین سن شرکت کنندگان در این پژوهش $۳۸/۰$ سال (از $۲۵-۵۰$ سال) بوده است و به طور متوسط حدود ۴ سال سابقه کار داشته اند و سابقه مدیریتی آنان به طور متوسط $۲/۷$ سال بوده است.

براساس پرسشنامه وضعیت موقفيت، $۵۲/۱$ ٪ (۵۰ نفر) جزء مدیران موفق و $۴۷/۹$ ٪ (۴۶ نفر) آنان در عملکرد مدیریتی ناموفق بودند (جدول ۱). نتایج جدول ۱ نشان می دهد که میانگین هوش هیجانی در مدیران موفق $۹۸/۷ \pm ۱۸/۱$ و میانگین هوش هیجانی مدیران ناموفق $۷۶/۷ \pm ۱۷/۲$ می باشد. ضریب همبستگی اسپیرمن بین هوش هیجانی و موقفيت مدیران $۰/۷۱$ گزارش شده است که بیان کننده رابطه مستقیم بین هوش هیجانی و موقفيت می باشد ($P<0.001$).

براساس نمره هوش هیجانی کسب شده در مدیران موفق، ۳۸ ٪ آنان از نظر هوش هیجانی متوسط، ۳۲ ٪ در گروه هوش هیجانی عالی، ۲۸ ٪ دارای هوش هیجانی خوب و تنها ۲ ٪ آنان دارای هوش هیجانی کم

ورزشی در ورزشکاران حرفه‌ای و نیمه‌حرفه‌ای" نیز بین جنسیت و هوش هیجانی رابطه معنادار آماری وجود نداشت (۹). نتایج مطالعه بشارت (۱۴) نیز با نتایج مطالعه ما همخوانی داشت.

گمینی اصفهانی در تحقیقی با عنوان "بررسی میزان و ویژگی‌های هوش هیجانی دانشجویان دندانپزشکی دانشگاه آزاد اسلامی- واحد تهران و عوامل مرتبط در سال ۱۳۸۴" نشان داد که بین وضعیت تأهل با هوش هیجانی رابطه معناداری وجود ندارد که با نتایج مطالعه حاضر همخوانی دارد (۱۶).

نتایج مطالعات مختلف نشان می‌دهد که بین هوش هیجانی و متغیرهای جمعیت‌شناختی، رابطه معناداری وجود ندارد که مبین این مطلب است که هوش هیجانی بیشتر جنبه اکتسابی دارد و می‌توان آن را با برنامه‌های آموزشی ارتقا بخشید.

باتوجه به نتایج حاصل از این تحقیق مبنی بر وجود رابطه مستقیم بین هوش هیجانی مدیران و موفقیت، به برنامه‌ریزان پیشنهاد می‌گردد که بهمنظور بهره‌گیری بیشتر از توان مدیریتی مدیران سازمان‌ها، نسبت به برگزاری کارگاه‌هایی در جهت افزایش هوش هیجانی آنان اقدام نمایند.

تشکر و قدردانی

پژوهشگران بر خود لازم می‌دانند از کلیه مدیران دانشگاه علوم پزشکی گلستان که در این تحقیق ما را یاری نموده‌اند کمال تشکر و قدردانی را به عمل آورند.

References

- Reeves A. Emotional intelligence: recognizing and regulating emotions. American Association of Occupational Health Nurses Journal 2005;53(4):172-176.
- Bar-On R. Emotional intelligence and self-actualization. In: Ciarrochi J, Forgas JP, Mayer JD, editors. Emotional intelligence in everyday life .2nd ed. New York: Psychology Press;2006.p.82-97
- Salovey P, Bedell B, Detweiler J, Mayer JD. Current directions in emotional intelligence research. In: Lewis M, & Haviland, Jones J. Handbook of emotion. 2nd ed. New York: Guilford Press;2000.p. 504-520.
- McQueen ACH. Emotional Intelligence in nursing work. Journal of Advanced Nursing 2004;47(1):101-108.
- Goleman D. Emotional intelligence; why it can matter more than IQ. New York: Bantam books;1995.p.55-68.
- Babaei MA, Momeni N. The influence of emotional intelligence on the effectiveness of managers. Journal of Tadbir 2007;16.[Persian].
- Vosughi Kia E. Emotional Intelligence. Alzahra University 2005.[Persian].
- Sharyari MA. Review the relationship between succeeds of managers and personality characteristics in goverment organizations Zahedan County [dissertation]. Kerman Islamic Azad Univ.; 1999.[Persian].
- Aghaei A. The relation between emotional Intelligence and successfully of athletes. Sports Science Journal International, Tehran, 2007.[Persian].

هیجانی در پیش‌بینی موفقیت ورزشی از توان قابل توجهی برخوردار است (۹).

یافته‌های پژوهش مهرناز قربانی درخصوص رابطه بین هوش هیجانی و شیوه‌های تصمیم‌گیری نشان می‌دهد که جامعه مدیران از سطح هوش هیجانی خوبی برخوردارند. میان هوش هیجانی مدیران با شیوه تصمیم‌گیری آنان رابطه معناداری وجود دارد. همچنین میان هوش هیجانی مدیران با شیوه تصمیم‌گیری برنامه‌ریزی شده و تصمیم‌گیری برنامه‌ریزی نشده نیز رابطه معناداری وجود دارد (۱۰). مرضیه مختاری و همکاران در سال ۱۳۸۵ در پژوهشی تحت عنوان "بررسی رابطه بین هوش هیجانی و بازدهی‌های رهبری (مدل برنارد باس) مدیران گروه‌های آموزشی دانشگاه اصفهان" (۱۰) نفر عضو هیئت علمی) به این نتایج دست یافته‌اند: ۱- بین هوش هیجانی و بازدهی‌های رهبری رابطه معناداری وجود دارد. ۲- ضریب همبستگی هیجانی و کوشش مضاعف برابر با $\beta = 0.371$ می‌باشد. ۳- بین هوش هیجانی و اثربخشی، رابطه معناداری وجود دارد (۱۱). آگوستو لاندا و همکاران ارتباط بین هوش هیجانی، استرس کاری و سلامت پرستاران را روی ۱۹۷ پرستار در اسپانیا بررسی کردند. نتایج نشان داد که پرستاران دارای هوش هیجانی بالا، استرس کمتری را گزارش کرده بودند و در پایان، محققان به این نتیجه رسیدند که هوش هیجانی عاملی محافظت‌کننده در برابر استرس و تسهیل کننده سلامت می‌باشد (۱۲). موتسس- برگز و آگوستو در سال ۲۰۰۷ در مطالعه‌ای، ارتباط بین هوش هیجانی با مهارت‌های مقابله‌ای، حمایت اجتماعی و سلامت روان دانشجویان پرستاری (۱۱۹) دانشجوی (۱۱۹) را بررسی کردند. نتایج این مطالعه نشان داد که ارتباط مثبتی بین هوش هیجانی با مهارت مقابله‌ای، حمایت اجتماعی و سلامت روان دانشجویان پرستاری وجود دارد و هوش هیجانی یک پیش‌بینی کننده اصلی سلامت روان دانشجویان می‌باشد (۱۳). یافته‌های بشارت و همکاران در سال ۱۳۸۵ روی ۳۶۰ دانش آموز پیش‌دانشگاهی نشان داد که هوش هیجانی هم بستگی مثبت و معناداری با موفقیت تحصیلی دانش آموزان دارد (۱۴). چنان‌که در پژوهش ما نشان داده شده است، بین هوش هیجانی و موفقیت مدیران رابطه معنادار آماری وجود دارد، مطالعات متعدد نیز وجود رابطه بین هوش هیجانی با موفقیت افراد در زمینه‌های مختلف را تأیید کرده‌اند.

در پژوهش حاضر میانگین رتبه هوش هیجانی در زنان کمتر از مردان بود که این اختلاف معنادار نبود.

در پژوهشی که بار-ان، روی هوش هیجانی انجام داد، دریافت که هوش هیجانی تفاوت معناداری در دو جنس از خود نشان نمی‌دهد. به عبارت دیگر، هوش هیجانی و جنسیت دو عامل مجزایند (۱۵). در مطالعه آقایی و همکاران با عنوان "رابطه هوش هیجانی با موفقیت

10. Ghorbani M. Study related to emotional intelligence with the ways of decision-making centers of education [dissertation]. J of pajuhesgar 2009;5(16):30-46[Persian].
11. Mokhtari Poor M, Siadat SA, Amiri Sh. A study of the relation between emotional intelligence and outcomes of leadership (Bernard bass model) of department chairs at university of Isfahan. Studies in Education and Psychology 2006;16(2):95-110. [Persian].
12. Augusto Landa JM, Lopez-Zafra E, Berrios Martos MP, Aguilar-Luzon MC. The relationship between emotional intelligence, occupational stress and health in nurses: A questionnaire survey. Int J of Nurs Stud 2008;45(6):888-901.
13. Montes- Berges B, Augusto JM. Explaining the relationship between perceived emotional intelligence, coping, social support and mental health in nursing students. J Psychiatr Ment Health Nurs 2007;14(2):163-171.
14. Besharat MA, Shalchi B, Shamsipoor. Study of relationship between emotional intelligence and educational success in students. J of Andishehaye Novine Tarbiati 2006;3(4):73-84.[Persian].
15. Bar-on R. Emotional and Social intelligence: Insights from the emotional quotient inventory (EQ-i). Handbook of emotional intelligence. Sanfrancisco: Jossey-Bass;2000.
16. Gharni Esfahani B. A survey of characteristics of emotional intelligence dentistry students of Islamic Azad UniversityTehran unit and related factors [dissertation]. Tehran: Islamic Azad Univ.; 2005 [Persian].